

FO-03-021

Kommunalt bidrag i Sorsele snedvrider konkurrensen

Fallet

Sorsele kommun är ägare av skidanläggningen Nalovardo, Sorsele camping samt ett vandrarhem¹. Kommunen har uppdragit åt det privata bolaget Lapplandskåtan AB att ansvara för drift och underhåll av de tre anläggningarna². Avtalet upprättades den 3 december 2001 och löper under fem år, med två års successiv förlängning³. Enligt avtalet erhåller det privata bolaget ett årligt bidrag enligt nedanstående tabell.

Säsong	Bidrag
2001/02	500 000 kronor
2002/03	400 000 kronor
2003/04	350 000 kronor
2004/05	300 000 kronor
2005/06	250 000 kronor

Därutöver ska kommunen betala fastighetsskatt, eventuella samfällighetsavgifter och myndighetskostnader. Företaget har optionsrätt på förvärv av objekten till bokfört värde⁴. Företagets verksamheter på de kommunägda anläggningarna marknadsförs på kommunens hemsida genom en länk som leder till företagets hemsida.

På fråga om inte bidraget strider mot kommunallagen uppger kommunen att verksamheten ges bidrag med stöd av lagen om vissa befogenheter inom turistnäringen (se Fakta). I regionen finns förutom Nalovardo ytterligare en skidanläggning.

Företagarombudsmannens bedömning

- Bidraget snedvrider konkurrensen på marknaden för skidanläggningar och försvårar för privata företagare att utveckla sin verksamhet. Sorsele kommuns avtal om bidrag till ett skidanläggningsföretag är dessutom tveksamt mot bakgrund av kommunallagens förbud mot stöd till enskild näringsidkare (se Fakta).
- Vad kommunen anför om lagen om vissa kommunala befogenheter inom turistväsendet förefaller inte tillämpligt i det aktuella fallet, eftersom det redan finns en skidanläggning i regionen. Avsikten med lagen kan inte vara att tillåta att en kommun agerar på en konkurrensutsatt marknad genom att ge en enskild näringsidkare bidrag framför andra.

¹ Beslut i kommunstyrelsen, KS § 143/02: "Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att köpa ett lagerbolag med ett aktiekapital på 100.000 kronor, att bolagets namn skall vara Sorsele Turist- och aktivitetsanläggningar AB ... att bolagets uppgift är att äga och förvalta turist- och aktivitetsanläggningar ...". Sorsele turist- och aktivitetsanläggningar har organisationsnummer 556629-9664.

² Det privata bolaget Lapplandskåtan AB har organisationsnummer 556272-2867. Enligt årsredovisning daterad 2003-06-30 hade bolaget under år 2002 en nettoomsättning på 1 879 030 kronor och en vinst på 154 358 kronor.

³ "Mellan Sorsele kommun, nedan kallad kommunen, och Lapplandskåtan AB, Sorsele, nedan kallad hyresgästen, har följande avtal om lokalhyra avseende Sorsele camping, vandrarhemmet och Nalovardo fritidsanläggning träffats."

⁴ Företaget registrerades hos PRV 2002-08-01. Någon årsredovisning har ännu ej rapporterats till PRV.

Formaterat

Borttaget: hyra ut de tre anläggningarna

Borttaget: Ändamålet med avtalet är att det privata företaget ska stå för drift och underhåll av objekten. ¶

Borttaget: X

- Det kan inte uteslutas att kommunen har tecknat ett ofördelaktigt avtal för drift av de kommunala anläggningarna. Frågan bör ställas om kommunen har gjort en grundlig undersökning om möjligheterna att hitta en för skattebetalarna mer fördelaktig överenskommelse. Avtalet skulle rätteligen ha upphandlats i konkurrens.
- Kommunen bör upplåta anläggningarna på marknadsmässiga villkor alternativt sälja dem. Istället för att ge stöd till ett enskilt företag bör kommunen generellt underlätta för företag på orten att etablera verksamhet, genom till exempel marknadsföring av kommunen, en företagarpositiv förvaltning och kärnverksamhetsinriktad kommunal service.

I Företagarombudsmannens bedömning av ärendet deltog Tommy Adamsson, Roland Armholt, Patrik Engellau, Camille Forslund, Lars I Jansson, Edward Waller och Monica Werenfels-Röttorp.

Fakta

Kommunallag (1991:900)
Särskilt om näringsverksamhet m.m.

2 kap 8 § Kommuner och landsting får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller landstinget. Individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas bara om det finns synnerliga skäl till det.

Det kan i undantagsfall finnas ett rättsligt utrymme för kommunala stödinsatser, som annars skulle anses otillåtna. I glesbygdsområden kan kommun ha rätt att ekonomiskt stödja innehavare av till exempel livsmedelsbutiker eller bensinstationer, om stödet är nödvändigt för att garantera en viss minimistandard av kommersiell service åt hushållen (se RÅ79 ab 14). Beslut av kommunfullmäktige om stöd till hotell- och restaurangrörelse har i vissa fall ansetts kompetensenligt.

Lag (1968:131) om vissa kommunala befogenheter inom turistväsendet

Kommun får vidtaga åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar i den mån det är påkallat för att främja turistväsendet inom kommunen.